

24. HADİS

CENNETİN ANAHTARI: CÖMERTLİK

عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
« اِتَّقُوا النَّارَ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فِكْلِمَةً طَيِّبَةً »

Hadisin Türkçesi

Adî İbni Hâtim radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Yarım hurma vermek suretiyle de olsa kendinizi cehennem ateşinden koruyunuz. O kadarını da bulamayanlar, güzel bir sözle olsun kendilerini korusunlar.” ²⁴

Açıklamalar

İnsanın en belirgin özelliğinin konuşmak olduğu bilinir. Duygularımızı, düşüncelerimizi ve isteklerimizi birbirimize en kolay ve en mükemmel şekilde anlatabilmemiz için Allah Teâlâ, atamız Âdem aleyhisselâm'a her şeyin adını ve dolayısıyla konuşmayı öğretmiştir. İlâhî armağanların en bü-

24 Riyâzû's-Sâlihîn, Hadis No:694 (Buhârî, Edeb 34, Zekât 10, Rikak 49, 51, Tevhîd 36; Müslim, Zekât 66-70. Ayrıca bk. Tirmizî, Zühd 37, Kıyâmet 1; Nesâî, Zekât 63-64; İbni Mâce, Mukaddime 13, Zekât 28)

Açıklamalar

yüklerinden birine, konuşma imkânına sahip olan insan, bu ilâhî nimetin şükrünü yine kendi cinsinden bir şeyle, yani sözün güzelini söylemek suretiyle ödemek durumundadır.

Sözün en güzelini bilen ve onu bir başka armağan olarak Kur'ân-ı Kerîm adıyla bize gönderen Yüce Rabbimiz'in güzel söz söylemeyi sadaka sayması, O'nun bitmeyen lutuflarından biridir.

İnsanın iyiliği, kendinden bir şey vermesiyle belli olur. Verilen şeyin azlığı çokluğu önemli değildir. Nitekim bir hadiste “yarım hurma vermek suretiyle de olsa insanın kendisini cehennem ateşinden koruyabileceği” belirtilmektedir. “Kim zerre miktarı hayır yapmışsa onun karşılığını görür” [Zilzâl sûresi (99), 7] âyeti, hiçbir iyiliğin küçümsenmemesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Güzel söz söylemek de, tıpkı Allah rızası için yarım hurma vermek gibi bir iyilik ve Allah katında makbul sayılacak bir davranıştır. Yolda karşılaştığı kimseyi selâmlamak, tanıdığı ise hatırını sormak ve böylece ona değer verdiğini göstermek hadisimizde tavsiye edilen güzel sözlerden birkaçıdır.

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Allah rızası için yapılan her iyilik değerlidir. Yapılan bir yardımın az ve önemsiz görünmesi, onun değerini düşürmez.
2. İnsanlara güzel ve tatlı söz söylemek, Cenâb-ı Hakk'ın beğendiği bir davranıştır.
3. Bir kimse kendisinden istenen yardımı yapamıyorsa, bunu tatlı bir ifadeyle belirtmelidir.